

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/09-08/15

Urbroj: 65-09-05

Zagreb, 26. studenoga 2009.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 192. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske, o ulozi Vlade Republike Hrvatske u upravljanju i kontroli poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. studenoga 2009. godine.

Za svoje predstavnike koji će u vezi s iznesenim Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Đuru Popijača, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Tamaru Obradović Mazal i Tajanu Kesić Šapić, državne tajnice Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, te mr. sc. Sinišu Šketa, ravnatelja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 305-01/09-02/04

Urbroj: 5030105-09-2

Zagreb, 26. studenoga 2009.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Marka 6

Primljeno: 26-11-2009		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/09-08/15	65	
Uredni broj:	Pril.	Vrij.
50-09-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Interpelacija o radu Vlade Republike Hrvatske, o ulozi Vlade Republike Hrvatske u upravljanju i kontroli poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske – Izvješće Vlade Republike Hrvatske

Na temelju članka 192. Poslovnika Hrvatskog sabora, Vlada Republike Hrvatske, povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske, o ulozi Vlade Republike Hrvatske u upravljanju i kontroli poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske, daje sljedeće

IZVJEŠĆE

1. Uvod

Mjerama Vlade Republike Hrvatske: Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, prodajom državnih obveznica na inozemnom tržištu, te Odlukom Vlade Republike Hrvatske o donošenju i provedbi antirecesijskih mjera, provedena je prilagodba fiskalne politike izmijenjenim makroekonomskim i financijskim uvjetima u 2009. godini, koje prati smanjenje državne potrošnje. Također se doprinijelo stvaranju povoljnijih uvjeta za poslovanje.

Vlada Republike Hrvatske je tijekom 2009. usvojila paket "antirecesijskih mjera", kao preduvjet za stvaranje makroekonomske stabilnosti i uvjeta ekonomskog oporavka u 2010. godini. Između ostalog, jedna od važnih mjera predviđena antirecesijskim mjerama usmjerena je na održavanje stabilnosti poslovanja, likvidnosti i solventnosti društva u većinskom vlasništvu države.

2. Ocjena stanja

Portfelj Republike Hrvatske čine dionice i udjeli 733 trgovačka društva kojima gospodari i upravlja Hrvatski fond za privatizaciju.

<i>Dionice/udjeli u vlasništvu RH</i>	<i>Ukupan broj društava</i>	<i>Ukupna vrijednost temeljnog kapitala</i>	<i>Ukupna vrijednost državnoga portfelja</i>
0 – 24,99%	615	39.386.547.817	2.731.831.657
25 – 49,99%	52	3.190.344.296	1.049.733.771
50 – 100,00%	66	15.851.377.148	12.641.061.708
Sveukupno	733	58.428.269.261	16.422.627.137

Polazeći od trenutnog stanja u pojedinim društvima iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, kao i nužnosti predlaganja i poduzimanja konkretnih mjera kojima će se osigurati izrada i donošenje poslovnih planova te odgovorno upravljanje i nadzor nad vođenjem poslova navedenih trgovačkih društava, sukladno zaključku Vlade Republike Hrvatske Hrvatski fond za privatizaciju započeo je izradu detaljne poslovne i organizacijske analize, s ciljem utvrđivanja i donošenja konkretnih odluka za svako pojedino društvo.

Trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu su provedenim mjerama štednje i racionalizacije u poslovanju u prvom polugodištu 2009. godine ostvarila uštede u visini od 60%, u odnosu na planirani iznos ušteda u 2009. godini.

U skladu s planiranom dinamikom financiranja i ostvarenjem zacrtanih ciljeva optimalne likvidnosti i solventnosti tijekom godine, provode se mjere putem osiguranja financijskih sredstava na domaćem i inozemnom tržištu, s ciljem stvaranja uvjeta za stabilnost i dugoročno održivi razvoj trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu.

S gledišta poslovanja odabranih javnih poduzeća (22) treba istaknuti kako su mjere koje je poduzimala i poduzima Vlada Republike Hrvatske doprinijele stabiliziranju poslovanja, a na što ukazuju preliminarni podaci za prvih osam mjeseci koji se ogledaju u rastu prihoda, ali i dobiti.

Javna poduzeća, ovisno o svojoj specifičnosti, pružaju usluge koje se odnose na područja od posebne važnosti za provedbu ekonomske politike Vlade Republike Hrvatske. To se prije svega odnosi na razvoj infrastrukture i željezničkog prometa, pružanje javnih usluga od posebnog ekonomskog interesa na području Republike Hrvatske (koja se u načelu ne mogu obavljati na komercijalnoj osnovi, a čime se pokriva primjerice obavljanje zračnog prijevoza na nerentabilnim linijama, povezivanje udaljenih otoka i linijski obalni prijevoz, obavljanje željezničkog prometa na nerentabilnim linijama), a koje se ne bi mogle realizirati bez osiguravanja sredstava iz državnog proračuna.

S gledišta ostvarivanja zadovoljavajuće razine likvidnosti, posebice treba istaknuti kako se razdoblje plaćanja obveza prema dobavljačima promatranih javnih poduzeća u prosjeku kreću oko 57 dana, te je u tom smislu primjetno poboljšanje u odnosu na početak 2009. godine. Pritom treba naglasiti da se pojavljuje određeni broj javnih poduzeća koja

odstupaju od prosjeka, a što će se daljnjim mjerama nastojati staviti u prihvatljive okvire. Isto tako, treba napomenuti kako neka od javnih poduzeća, a u skladu s ugovorima prema dobavljačima, određuju rokove plaćanja koji su usuglašeni s poslovnim partnerima, te su određeni i na više od 60 dana, što nije u suprotnosti s pozitivnim zakonskim propisima koji uređuju ovo područje.

Provedba mjera racionalizacije i pažljivijeg upravljanja troškovima unutar javnih poduzeća pozitivno se odražava na financijske pokazatelje. Tome u prilog govori činjenica kako je u prvih osam mjeseci ove godine zabilježen brži rast prihoda od rashoda, tako da su ukupni prihodi promatranih javnih poduzeća porasli za 4% u odnosu na ostvarenje u prvih osam mjeseci 2008. godine, uz sporiji rast rashoda (2%).

Rezultat toga je i rast dobiti koji prema nekonsolidiranim podacima ostvaruje 12 javnih poduzeća koja su poslovala s dobiti u ukupnom iznosu od 688,9 mln kuna, što predstavlja rast od 31% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

3. Poduzete mjere i aktivnosti Vlade Republike Hrvatske koje se odnose na racionalizaciju poslovanja javnih poduzeća i ocjenu učinkovitosti njihove provedbe

Kako bi ublažila negativne učinke globalne krize koja se odrazila na hrvatsko gospodarstvo, Vlada Republike Hrvatske je detaljno sagledala probleme i načine rješavanja, s ciljem provedbe racionalizacije poslovanja i urednog servisiranja obveza društava u većinskom državnom vlasništvu.

Kako bi osnažila dosadašnje mjere i provela cjelovitu politiku upravljanja ovim društvima, Vlada Republike Hrvatske je usvojila mjere/aktivnosti s ciljem maksimiziranja ušteta na svim razinama, što ukazuje na odgovorno ponašanje u iznimno osjetljivom razdoblju. Vlada Republike Hrvatske zadužila je uprave društava da smanje plaće predsjednicima i ostalim članovima uprava radi usklađenja s plaćom ministra Vlade Republike Hrvatske i smanjenja troškova.

Također su Odlukom Vlade Republike Hrvatske iznosi naknada članovima nadzornih odbora trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države limitirani najviše do iznosa od 2.000,00 kuna neto mjesečno, dok je društvima u kojima Republika Hrvatska ili Hrvatski fond za privatizaciju imaju manjinski paket dionica, odnosno udjela, dana preporuka da naknadu za članove nadzornih odbora koji su izabrani kao predstavnici ovih vlasnika odrede u iznosu od 2.000,00 kuna. Državni dužnosnici izabrani za članove nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ili drugih tijela upravljanja ustanovama i drugim neprofitnim pravnim osobama, nemaju pravo na naknadu, sukladno Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Nadalje, uprave su zadužene da provedu pregovore sa sindikatima radi izmjena Kolektivnih ugovora s ciljem smanjenja plaća zaposlenika u trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu, čime bi se dodatno ostvarile uštete smanjenjem bruto mase plaća za 10%.

Uprave javnih poduzeća provele su Odluku Vlade Republike Hrvatske i smanjile plaće predsjednicima i ostalim članovima uprava u zadanom roku. Planirano smanjenje iznosa bruto plaća jedna je od mjera kojom se namjeravaju potaknuti dodatne uštete i stvaranje minimalnih uvjeta za efikasno provođenje poslovnih procesa. Pregovori sa

sindikativima u vezi s kolektivnim ugovorima, te poduzimanje mjera za smanjenje bruto mase za plaće, su u tijeku, te će se voditi na ravnopravnim načelima između poslodavaca i sindikata. Pritom treba istaknuti kako je krajnji cilj, ne samo ove, već ukupnih napora koje ulaže Vlada Republike Hrvatske, usmjeren ka stvaranju svih uvjeta za očuvanje radnih mjesta, te stvaranju okolnosti za rast zaposlenosti u gospodarstvu.

Nadalje, a u smislu jačanja do sada poduzetih mjera, Vlada Republike Hrvatske je početkom rujna usvojila Zaključak u kojem su uprave i nadzorni odbori javnih poduzeća zaduženi da izrade i dostave plan daljnjih ušteda i racionalizacije poslovanja do kraja 2010. godine, kao i detaljnu analizu poslovnih procesa i optimalizacije poslovanja na svim razinama u okviru poslovnih politika u razdoblju od 2010. do 2012. godine. S tim u vezi, zatraženo je da društva izrade analizu efikasnosti i učinkovitosti uporabe subvencija za razdoblje od 2010. do 2012. i izrade plan upravljanja ne-tehnološkim cjelinama.

Navedene mjere ukazuju na cjelovitost pristupa stvaranju uvjeta dugoročnoj i održivoj razvojnoj politici javnih poduzeća, uz jasnu odgovornost uprava i nadzornih odbora.

Vlada Republike redovito prati provedbu svih zacrtanih mjera, pri čemu se jasno iskazuje odgovornost članova uprava i nadzornih odbora koji imaju zadatak provedbe svih usvojenih odluka i zaključaka Vlade Republike Hrvatske.

Odlukama i zaključcima Vlade Republike Hrvatske jasno je određena uloga i odgovornost predsjednika i članova uprave, odnosno nadzornih odbora u pogledu izvršavanja zadanih ciljeva. Iz predmetnih akata Vlade Republike Hrvatske jasno se navodi kako su uprave i nadzorni odbori zaduženi za njihovu provedbu putem stalnog nadzora, te su obvezni donijeti pozitivne pomake i ispunjavati ciljeve koje je Vlada Republike Hrvatske navela u okviru antirecesijskih mjera.

Uzimajući u obzir ostvarene pozitivne pomake, smatramo kako se poduzetim mjerama i aktivnostima dodatno utječe na daljnje stabiliziranje gospodarskih prilika koje se odnose na društva u većinskom vlasništvu države.

Vežano uz primjedbe na nezakonito i netransparentno poslovanje društava u većinskom vlasništvu države, razvidno je da su nakon utvrđenih nepravilnosti poduzete odgovarajuće mjere, a u smislu daljnjeg podizanja efikasnosti i transparentnosti okvira u kojem posluju javna poduzeća. Također, Vlada Republike Hrvatske je, kao jednu od mjera, donijela Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012., kojim će se mjere i ciljevi antikorupcijske politike, utemeljeni na načelima iz Strategije suzbijanja korupcije, provoditi i na razini trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu.

4. Zaključak

Kako bi djelovali pozitivno na gospodarska kretanja ne samo s gledišta javnih poduzeća Vlada Republike Hrvatske poduzima i poduzimat će i daljnje mjere s gledišta gospodarske politike Vlade Republike Hrvatske koje će se odnositi i na izmjene zakonskog okvira, a posebice u pogledu zaštite vjerovnika, te će se u tom smislu i dalje unapređivati okvir za transparentno i odgovorno ponašanje svih osoba koje su vlasnici poduzeća, odnosno obavljaju funkcije predsjednika i/ili članova nadzornih odbora. Pritom je važno istaknuti kako su sve mjere i aktivnosti jasno usmjerene na postizanje učinkovitog i efikasnog upravljanja

poslovnim procesima javnim poduzećima koja je određena u odgovornosti postupanja članova upravnih i nadzornih odbora javnih poduzeća. O svakoj pojedinoj mjeri, važećoj kao i budućoj, Vlada Republike Hrvatske usvaja i usvajat će zasebne zaključke.

Temeljem iznijetoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskom saboru da odbije Interpelaciju Kluba zastupnika SDP-a o radu Vlade Republike Hrvatske, o ulozi Vlade Republike Hrvatske u upravljanju i kontroli poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske

Za svoje predstavnike koji će u vezi s Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Đuru Popijača, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Tamaru Obradović Mazal i Tajanu Kesić Šapić, državne tajnice u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, te mr. sc. Sinišu Šketa, ravnatelja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

Jadranka Kosor, dipl. iur.